

Mestský úrad v Trenčíne

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne

V Trenčíne, 23.09.2020

Návrh

na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Trenčíne č. 622 z 1.7.2020 v časti písm. B), ktorým bol schválený zámer vyhlásiť verejné obstarávanie – nadlimitnú zákazku na poskytovanie služieb: „Obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb v pravidelnej autobusovej doprave (MHD) pre mesto Trenčín“

Predkladá:

JUDr. Katarína Mrázová
vedúca útvaru právneho

Návrh na uznesenie:

Na samostatnej prílohe

Stanovisko KŽPDlaUP: Vzhľadom ku skutočnosti, že dopady záverov komisie pre prípravu podmienok verejného obstarávania na predpokladanú hodnotu zákazky boli vypočítané až koncom 37. kalendárneho týždňa, nebol tento materiál prerokovaný v komisii.

Stanovisko FMK: Vzhľadom ku skutočnosti, že dopady záverov komisie pre prípravu podmienok verejného obstarávania na predpokladanú hodnotu zákazky boli vypočítané až koncom 37. kalendárneho týždňa, nebol tento materiál prerokovaný v komisii.

Spracovali:

Ing. Miloš Minarech
útvár mobility

JUDr. Katarína Mrázová
vedúca útvaru právneho

Mgr. Lucia Zaťková
útvár právny

Mgr. Marcela Turčanová, LL.M.
osoba zabezpečujúca proces verejného obstarávania

V Trenčíne, 14.9.2020

Dôvodová správa :

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne na zasadnutí dňa 1.7.2020 uznesením č. 622 schválilo zámer vyhlásiť verejné obstarávanie – nadlimitnú zákazku na poskytovanie služieb: „Obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb v pravidelnej autobusovej doprave (MHD) pre mesto Trenčín“. V dôvodovej správe k predkladanému návrhu uznesenia je uvedená celková odhadovaná hodnota zákazky vo výške 35 000 000,00 EUR bez DPH.

V zmysle čl. 7 ods. 2 Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1370/2007 môže mesto vyhlásiť verejné obstarávanie až po uplynutí 12 mesiacov od uverejnenia predbežného oznámenia v Úr. vestníku EÚ. Nakoľko predbežné oznámenie bolo uverejnené v Úr. vestníku EÚ dňa 12.8.2020 pod číslom 2019/S 154-379947, pracovná skupina poverená prípravou súťažných podkladov pracovala tak, aby po tomto dátume mohlo byť verejné obstarávanie vyhlásené. Z tohto dôvodu bol zámer vyhlásiť verejné obstarávanie predkladaný na zastupiteľstvo, ktoré sa konalo 1.7.2020, teda posledné zastupiteľstvo pred uplynutím 12 mesiacov od uverejnenia oznámenia.

Aktuálne sa mesto nachádzalo tesne pred vyhlásením verejného obstarávania. Avšak, dôsledkom dopracovania súťažných podkladov a uzavretia všetkých čiastkových otázok, došlo k objektívnej zmene celkovej predpokladanej hodnoty a to konkrétne k jej zvýšeniu oproti tomu, čo bolo predpokladané v uznesení Mestského zastupiteľstva v Trenčíne č. 622 z 1.7.2020. Táto skutočnosť bráni vyhláseniu verejného obstarávania tak, ako bolo pripravené a z tohto dôvodu Vám predkladáme na schválenie zmenu zámeru vyhlásiť predmetné verejné obstarávanie, ktorá spočíva vo zvýšení predpokladanej hodnoty tejto zákazky.

Odôvodnenie:

Práce na príprave podmienok verejného obstarávania k tejto zákazke prebiehajú už cca rok. V priebehu mesiacov júl a august pracovná skupina poverená prípravou súťažných podkladov dopracovala a stanovila finálne kvalitatívne požiadavky na technicko-prevádzkové vybavenie autobusov, označnikov a elektrických zástavkových tabúl. Technicko-prevádzkové požiadavky najmä na označnisky a zástavkové tabule v čase predkladania zámeru neboli podrobne spracované. Dopracovaním technických požiadaviek a odsúhlasením počtov označnikov a zástavkových tabúl sa spresnili požiadavky na dopravcu, ktoré v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov musia byť zohľadnené v predpokladanej hodnote zákazky.

Riešilo sa množstvo čiastkových otázok a problémov - od nastavenia financovania služieb v pravidelnej autobusovej doprave (MHD), cez nastavenie zmluvných vzťahov, dopady novej aj staršej legislatívy EÚ na podmienky súťaže, implementácia smernice o ekologizácii dopravy, trendy v oblasti MHD a mnohé iné.

Hlavné dôvody pre úpravu predpokladanej hodnoty zákazky sú:

Riadenie mestskej dopravnej obslužnosti si vyžaduje schopnosť reagovať na vzniknutú potrebu nových spojov, liniek alebo úpravy existujúcich spojov a liniek. Napriek tomu, že mesto v roku 2016 zoptimalizovalo dopravnú obslužnosť podľa aktuálnych potrieb občanov mesta, nie je vylúčené, že v priebehu najbližších 10 rokov nevznikne potreba výraznejšej úpravy aktuálnych cestovných poriadkov. Zároveň mesto upravuje cestovné linky aj v reakcii na zmenu prímestských a/alebo železničných cestovných poriadkov, ukončených developerských projektov (novostavby a nové zástavby), ale aj dočasné uzávery a obchádzkové trasy. Z týchto dôvodov bolo potrebné zmluvne upraviť **právo mesta ponížiť alebo navýšiť východiskový rozsah výkonových kilometrov v priebehu trvania zmluvy, a to najviac o 10% oproti východiskovému počtu výkonových kilometrov. V zmysle zákona o verejnom obstarávaní je ale potrebné hypoteticky navýšený rozsah výkonov započítat do predpokladanej hodnoty zákazky.**

Jednou z priorit Európskej únie a aj Slovenskej republiky do roku 2030 je znížiť priemerné emisie o 30%. Z tohto dôvodu bola prijatá Smernica EÚ 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa upravila Smernica ES č. 2009/33/ES z 23. apríla 2009 o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy v záujme nízkoemisnej mobility (ďalej len ako „ekologické smernice“). Touto úpravou sa členské štáty zaviazali zvýšiť dostupnosť a využiteľnosť ekologickejších foriem dopravy. Jedným z nástrojov na dosiahnutie tohto cieľa je ekologizácia autobusov, ktoré sa využívajú na poskytovanie služieb vo verejnom záujme, s cieľovými hodnotami stanovenými do roku 2025 a následne 2030.

Napriek tomu, že **mesto sa dobrovoľne rozhodlo zakázať budúcemu dopravcovi v MHD využívať naftové autobusy v mestskej hromadnej doprave, je možné, že po prijatí národnej legislatívy, ktorou sa transponujú ekologické smernice, to nebude postačujúce.** V zmysle ekologických smerníc musí Slovenská republika zabezpečiť, aby min. 34 % zo všetkých autobusov tvoril podiel ekologických autobusov, pričom polovica cieľovej hodnoty musí byť splnená prostredníctvom autobusov s nulovými emisiami (tj. autobusy na elektrický alebo vodíkový pohon).

Z tohto dôvodu mesto v rámci prípravy súťažných pokladov aktívne komunikovalo s Ministerstvom dopravy a výstavby SR a s Úradom pre verejné obstarávanie dopady povinnej ekologizácie mestskej hromadnej dopravy. Nakoľko Slovenská republika len v mesiaci august spustila legislatívny proces transpozície ekologických smerníc, k prekladaniu zámeru a ani k vyhláseniu obstarávania nie je jednoznačné, aké povinnosti budú vyplývať mestu v dôsledku prijatia novej legislatívy. Keďže za určitých okolností by mohlo byť sporné zmeniť zmluvu uzatvorenú s víťazným uchádzačom počas jej trvania v dôsledku avizovaných legislatívnych zmien, z procesnej opatrnosti sa mesto rozhodlo určitým spôsobom stanoviť pravidlá na zmenu zmluvy, ak takáto legislatívna bude prijatá s priamym dopadom na mesto a zabezpečenie mestskej hromadnej dopravy. Z tohto dôvodu bolo potrebné v predpokladanej hodnote zákazky zohľadniť aj túto hypotetickú skutočnosť.

S cieľom zabezpečiť čo najflexibilnejšie možnosti riadenia dopravnej obslužnosti mesta v priebehu najbližších 10 rokov za akceptovania fixnej nákladovej ceny ponúknutej dopravcom, sa prijal záver, ktorý navrhuje, že bude v zmysle zmluvy preplácaný tzv. výkonový kilometer. Výkonové kilometre sú tarifné kilometre (kilometre vykonané na spoji) a kilometre, ktoré sú vykonávané z dôvodu presunu autobusu zo spoja na spoj v priebehu dňa. Tým sa dosiahne napríklad to, že dopravca autobus, ktorý ma „prestoj“ presunie na vykonanie inej služby a nebude potrebné platiť ďalšieho šoféra, nový autobus a pod. Podľa súčasnej zmluvy, mesto v nákladoch uhrádza všetky technické kilometre, podľa návrhu novej zmluvy nepovažujeme aktuálne za správne uhrádzať napríklad prístavné kilometre (pristavenie autobusu na spoj z technického zázemia) ani napríklad odstavné kilometre (presun autobusu do technického zázemia po ukončení spoja). Preplácanie len tarifných kilometrov by mohlo v priebehu trvania kontraktu vyvolať potrebu kúpy nového autobusu, pretože kilometre vykonané za účelom presunu už zakúpeného vozidla by neboli preplácané (tvorili by čistý náklad dopravcu, ktorý v čase predkladania ponuky nevedel), ale kúpa nového autobusu áno. Zároveň nie je vylúčené, že preplácaním len tarifných kilometrov by si dopravca do ponúknutej ceny započítal aj všetky náklady na presuny autobusov v priebehu dňa s určitou rezervou na prípadné zmeny obehov autobusov v dôsledku požiadaviek mesta. Za účelom eliminovania takýchto situácií, **sa pristúpilo k rozhodnutiu preplácať výkonové kilometre, čím sa výrazne navýšil samotný rozsah zmluvy, a teda aj predpokladaná hodnota zákazky.** V zmysle zmluvy budú mať zodpovední zamestnanci prístup k obehom autobusov, preto budú mať dostatok informácií pre optimálne riadenie spôsobu obsluhy mestskej hromadnej dopravy. Mesto si zároveň vyhradilo právo posúdenia potreby kúpy nového autobusu aj nezávislou odbornou inštitúciou, ktorá bude zmluvnými stranami určená do 60 dní po podpise zmluvy.

Na základe vyššie uvedených skutočností príslušní členovia pracovnej skupiny pristúpili, ako k záverečnému kroku pred vyhlásením VO k prepočítaniu predpokladanej hodnoty zákazky po stanovení všetkých požiadaviek, vrátane znenia návrhu zmluvy o zabezpečení služieb vo verejnom záujme poskytovaním mestskej hromadnej dopravy. **Zároveň vzhľadom na vývoj cien v poslednom období a súčasnú krízu v oblasti komerčnej verejnej dopravy, zodpovední členovia pracovnej skupiny určili priemernú nákladovú cenu za 1ukm (ubehnutý kilometer) priemerom cien z rokov 2018, 2019 a I. polrok 2020. Takto stanovenou priemernou nákladovou cenou sa pre násobilo celkové predpokladané množstvo výkonových kilometrov za celé trvanie zmluvy vrátane 3 – ročnej opcie a vrátane práva navýšiť zmluvný východiskový objem kilometrov o 10%, čím sa určila predpokladaná hodnota zákazky.**

V zmysle zákona o verejnom obstarávaní predpokladaná hodnota zákazky musí obsahovať aj budúce príjmy dopravcu z dodatkov k zmluve, ktoré môžu, ale nemusia, byť v priebehu zmluvy uzatvorené. Takáto zákonná úprava je dôležitá z pohľadu správneho určenia príslušného postupu verejného obstarávania. **Predpokladaná hodnota zákazky teda predstavuje všetky, aj hypotetické príjmy, ktoré dopravca na základe zmluvy môže obdržať. Predpokladaná hodnota zákazky teda nepredstavuje finančný objem, ktorý verejný obstarávateľ s určitosťou zaplatí dopravcovi za poskytnuté služby.**

Celkový rozsah zmluvy za obdobie 10 rokov vyjadrený výkonovými kilometrami: 22 830 000 vkm

Celkový rozsah zmluvy vrátane 3- ročnej opcie vyjadrený výkonovými kilometrami: 29 684 200 vkm

Celková predpokladaná hodnota zákazky: 53 698 717,80 EUR bez DPH (zahŕňa možnú opciu na 3 roky, možný nárast objemu o 10% a vytvára podmienky pre vyššie a kvalitnejšie služby).

Poznámka:

Ako informáciu pre porovnanie uvádzame, že **ekonomická cena dopravy za výkony MHD poskytnuté v roku 2019 predstavovala sumu 3.817.691 € - t.z. 3.817.691 € x 13 rokov (10+ 3 opcia) = 49.629.983€.**

(Pri výpočte PHZ sa vychádzalo pôvodne z hodnoty 3,5 mil./rok).

Podmienky pre nového dopravcu však vyžadujú aj ekologizáciu dopravy, nové autobusy, vyšší štandard cestovania, nové označníky zastávok a pod.

Návrh uznesenia:

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne

s ch v a ľ u j e zmenu Uznesenia č. 622 z 1.7.2020 v časti pism. B, a to tak, že suma: „35 000 000,00 EUR bez DPH“ sa nahrádza sumou: „53 700 000,00 EUR bez DPH“.

Príloha: Text uznesenia pred zmenou:

**U z n e s e n i e č. 622
z 1.7.2020**

k Návrhu schválenie Plánu dopravnej obslužnosti hromadnou osobnou dopravou v zmysle zákona NR SR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave pre Mesto Trenčín a návrh na schválenie zámeru vyhlásiť verejné obstarávanie – nadlimitnú zákazku na poskytovanie služieb: „Obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb v pravidelnej autobusovej doprave (MHD) pre mesto Trenčín“.

Mestské zastupiteľstvo v Trenčíne

A) s c h v a ľ u j e

Plán dopravnej obslužnosti hromadnou dopravou v zmysle zákona NRSR č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave pre Mesto Trenčín v znení podľa prílohy č. 1 tohto materiálu,

B) s c h v a ľ u j e

zámer vyhlásiť verejné obstarávanie – nadlimitnú zákazku na poskytovanie služieb: „Obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb v pravidelnej autobusovej doprave (MHD) pre mesto Trenčín“ s predpokladanou hodnotou zákazky max. 35 000 000,00 EUR bez DPH, výsledkom ktorej bude uzatvorenie zmluvy na dobu určitú 10 rokov, s opciou na 3 roky.